

فضیلت روز عید غدیر :

روز هیجدهم ذی الحجّه، یادآور روز مهمّی در تاریخ است. روزی است که رسول خدا(صلی الله علیه وآله) پس از انجام حج در سال دهم هجری به هنگام مراجعت به مدینه، مردم را در وادی «غدیر» جمع کرد و فرمان خدا یعنی نصب علی(علیه السلام) به امامت و ولایت بر امت را به آنان ابلاغ کرد. و آن جا بود که آیه (الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ، وَ اَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي، وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِينًا) (۱) نازل شد. و خداوند با برگزیدن علی(علیه السلام) به امامت امت، دین اسلام را کامل گردانید و دشمنان را ناامید و مأیوس ساخت. این روز را باید به حق از عظیم ترین اعیاد نامید، همان گونه که در روایات بر اهمّیت فراوان این روز و برتری آن بر سایر اعیاد تأکید شده است.

در روایتی از امام رضا(علیه السلام) می خوانیم که فرمود: «روز قیامت، چهار روز را که زینت بسته اند به نزد عرش الهی آورند: روز عید اضحی (قربان) روز عید فطر، روز جمعه و روز عید غدیر» ولی در آن میان، روز عید غدیر، از نظر زیبایی، مانند ماه است میان ستارگان» در همان روایت، از این روز، به عنوان «عید اکبر» یاد شده است؛ روزی که گناهان شیعیان (توبه کار) امیر مؤمنان(علیه السلام) بخشیده می شود و این روز، روز شادی و سرور است، روزی است که در آن تبسم بر چهره مؤمنان نقش می بندد. در روایت دیگری آمده است که از امام صادق(علیه السلام) پرسیدند: آیا برای مسلمانان غیر از عید فطر و عید اضحی (قربان) عید دیگری نیز وجود دارد؟ فرمود: آری. عیدی که از آن دو روز، با عظمت تر و شریفتر است، و آن روزی است که پیامبر اکرم(صلی الله علیه وآله)، علی(علیه السلام) را برای امامت امت نصب فرمود و در روایت دیگر فرمود: آن روز هیجدهم ذی الحجّه است. بهر حال، شایسته است در این روز مسلمانان با تشکیل مجالس جشن و سرور و مدیحه سرایی و سخنرانی درباره روز عید غدیر و مسأله امامت امت و مناقب و فضایل امیر مؤمنان(علیه السلام)، آن را گرامی بدارند و فرزندان و جوانان و نوجوانان خود را با مسأله ولایت امیر مؤمنان علی(علیه السلام) و منابع آن از کتاب و سنت و تاریخ آشنا تر سازند.

اعمال روز عید غدیر :

برای این روز اعمال متعدّدی روایت شده است :

۱- روزه گرفتن است که در روایتی از امام صادق(علیه السلام) روزه در چنین روزی برابر روزه شصت ماه شمرده شده! و در روایتی روزه روز غدیر خم کفاره شصت سال است.

۲- مرحوم «شیخ کفعمی» در «بلدالامین» غسل این روز را مستحب دانسته است.

۳- احسان و نیکی به برادران مؤمن .

در روایتی از امام صادق(علیه السلام) آمده است که فرمود: این روز، روز عبادت است و روز اطعام و نیکی کردن و احسان به برادران دینی است.

در روایت دیگری امام رضا(علیه السلام) فرمود: کسی که در این روز، به خانواده و برادران مؤمن خود، توسعه در رزق و بخششها و انفاق ها دهد خداوند روزی او را زیاد می گرداند.

۴- زیارت امیر مؤمنان علی(علیه السلام) در این روز بسیار بافضیلت است .

در روایتی از ابن ابی نصر (یکی از یاران برجسته امام رضا(علیه السلام)) نقل شده است که حضرت به وی فرمود: هر جا که هستی سعی کن در روز عید غدیر، خود را به کنار قبر مطهر امیرمؤمنان(علیه السلام) برسانی، چراکه در این روز خداوند گناهان بسیاری از مردان و زنان مسلمان را می بخشد و دو برابر کسانی که خداوند آنها را در ماه رمضان و شب قدر و شب عید فطر از دوزخ آزاد می کند، در چنین روزی از آتش جهنم رهایی می دهد!

برای امیر مؤمنان(علیه السلام) در این روز زیارت هایی نقل شده است که معروفترین آن، زیارت معروف

«امین الله» است می توان آن را از نزدیک و یا از راه دور، خطاب به امیرمؤمنان(علیه السلام) خواند و

همچنین زیارت مخصوصه امیرمؤمنان در روز عید غدیر .

۵- امام رضا(علیه السلام) فرمود: در چنین روزی که روز عید و تبریک گفتن به یکدیگر است، مناسب است

مؤمنان وقتی به یکدیگر می رسند این جملات را بگویند :

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَيْمَةِ

ستایش خاص خدایی است که قرار داد ما را از تمسک جویمان به ولایت امیرمؤمنان و سایر امامان

عَلَيْهِمُ السَّلَامُ

علیهم السلام .

۶- در چنین روزی وقتی برادر مؤمنت را ملاقات کردی بگو :

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا بِهَذَا الْيَوْمِ، وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَجَعَلَنَا مِنْ

ستایش خاص خدایی است که گرامی داشت ما را به این روز و قرارمان داد از ایمان آورندگان و قرارمان

داد از

الْمُؤْفِقِينَ بِعَهْدِهِ الْإِنَّا، وَمِيثَاقِهِ الَّذِي وَاتَّقْنَا بِهِ، مِنْ وِلَايَةِ وُلَاةِ أَمْرِهِ،

وفاکنندگان به عهدی که با ما کرده بود و پیمانی که با ما بسته بود از ولایت سرپرستان امر دین او

وَالْقَوَامِ بِقِسْطِهِ، وَلَمْ يَجْعَلْنَا مِنَ الْجَاهِدِينَ وَالْمُكَذِّبِينَ بِيَوْمِ الدِّينِ.

و برپادارندگان عدلش و قرارمان نداد از منکران و تکذیب کنندگان روز جزا .

۷- دعای ندبه را در این روز بخواند .

۸- مرحوم «سید بن طاووس» به سند صحیح از امام صادق(علیه السلام) نقل می کند که در روز غدیر، دو

رکعت نماز بخوان، پس از نماز به سجده برو و صد مرتبه خدا را شکر کن (مثلاً بگو: شَكَراً لِلَّهِ) و سر از

سجده بردار و این دعا را بخوان:.....

پس از پایان دعا، بار دیگر به سجده برو و صد مرتبه الحمد لله و صد مرتبه شَكَراً لِلَّهِ بگو

امام(علیه السلام) در ادامه فرمود: هر کس که این عمل را بجا آورد، پاداش کسی را دارد که در روز غدیر،

نزد رسول خدا(صلی الله علیه وآله) بوده و با آن حضرت

بیعت کرده است.

۹- از «شیخ مفید» (رحمه الله) نقل شده است که این دعا را در روز «غدیر» می خوانی :

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَعَلَىٰ وَلِيِّكَ، وَالشَّانِ وَالْقَدْرِ الَّذِي خَدَايَا تُوِّدُ فِيهِ خَلْقَكَ، وَبِهِ حَقُّ مُحَمَّدٍ بِمَا خَصَّصْتَهُمَا بِهِ دُونَ خَلْقِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَعَلَيَّ، وَأَنْ تَبْدَأَ بِهِمَا وَسِيْلَهُمَا أَنْ تُوِّدَ فِيهِ خَلْقَكَ، وَأَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَعَلَيَّ، وَأَنْ تَبْدَأَ بِهِمَا فِي كُلِّ خَيْرٍ عَاجِلٍ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَآلِ مُحَمَّدٍ الْأَيْمَةِ الْقَادَةِ،

در دادن هر خیری که فوری است خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد پیشوایان رهبر والدعاء السادة، والنجوم الزاهرة، والأعلام الباهرة، وساسة العباد، وخوانندگان بزرگ و سرور و ستارگان درخشان و نشانه های فروزان و تدبیرکنندگان کار بندگان و آرکان البلاد، والناقة المرسله، والسفينة الناجية، الجارية في اللجج و پایه های جاهای آباد و ناقه فرستاده شده و کشتی نجات که روان است در دریاهاى الغامرة، اللهم صل على محمد و آل محمد، خزان علمك، و آرکان ژرف پرآب خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد گنجینه های دانش و پایه های توحیدك، و دعائم دينك، و معادن كرامتك، و صفوتك من بريتك، محکم توحید تو و ستونهای دین تو و معدنهای کرامت و برگزیدگان از خلقت و خیرتك من خلقك، الاتقياء النجباء الأبرار، و الأبواب المبتلى به و بهترین آفریدگانت آن پرهیزکاران و برگزیدگان نیکوکار و درگاهی که مورد ابتلای مردم است الناس، من آتاه نجي، و من أباه هوى، اللهم صل على محمد و آل هر که بدان درگاه آمد نجات یافت و هر که سر باز زد سقوط کرد خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد، أهل الذكر الذين أمرت بمسئلتهم، و ذوى القربى الذين أمرت محمد اهل ذكركى که دستور فرمودی بپرسش مسائل از آنها و خویشاوندانى که دستور فرمودى بمودبتهم، و فرضت حقهم، و جعلت الجنة معاد من اقتص آثارهم، اللهم به دوست داشتنتشان و حقشان را واجب کردی و بهشت را بازگشگاه (و سرمنزل) کسی قرار دادی که آثارشان را پیروی کند خدایا صل على محمد و آل محمد، كما أمرنا بطاعتك، ونهوا عن معصيتك، درود فرست بر محمد و آل محمد چنانچه دستور پیروی تو را دادند و از نافرمانیت نهی کردند و دلوا عبادك على و خدائيتك، اللهم انى اسئلك بحق محمد نبيك و بندگانت را به یگانگیت راهنمایی کردند خدایامن از تو می خواهم به حق محمد پیامبر و نجيبك، و صفوتك و امينك، و رسولك الى خلقك، و بحق و گرامی و برگزیده و امین تو و فرستاده ات بسوی خلق و به حق أمير المؤمنين، و يعسوب الدين، و قائد الغر المحجلين، الوصي الوفي، امیرمؤمنان و پیشوای دین و رهبر سفیدرویان آن وصی با وفا و الصديق الأكبر، و الفاروق بين الحق و الباطل، و الشاهد لك، و الدال و صدیق اکبر و جداکننده بین حق و باطل و گواه تو و راهنمایی کننده علیك، و الصادع بأمرك، و المجاهد في سبيلك، لم تأخذه فيك لومة بر تو و آشکار کننده دستورت و جهادکننده در راهت آن که نگیردش (و ناراحتش نکند) درباره تو ملامت لائم، ان تصلى على محمد و آل محمد، و ان تجعلنى فى هذا اليوم ملامت کننده ای که درود فرستی بر محمد و آل محمد و مرا قرار دهی در این روزى الذى عقدت فيه لوليتك العهد فى أعناق خلقك، و أكملت لهم الدين من که بستی برای ولی خود پیمان (امامت) را در گردن خلق خود و کامل گرداندی برای آنها دین را از العارفين بحرمتيه، و المقربين بفضلِهِ، من عنقائك و طلفائك من النار، عارفان به حرمتش و اقرارکنندگان به فضل او از آزادشدگان و رهاشدگان از آتش

وَلَا تُسْمِتْ بِي حَاسِدِي النَّعَمِ، اَللّٰهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَهُ عَيْدَكَ الْاَكْبَرَ،
و شاد مکن نسبت به من حسودانم را در نعمت‌هایت خدایا چنانچه آن را عید بزرگ خود قرار داده ای
وَسَمَّيْتَهُ فِي السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ، وَفِي الْاَرْضِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ
و نامیدی آن را در آسمان روز عهد معهود و در زمین روز پیمان گرفتن
الْمَاخُوذِ، وَالْجَمْعِ الْمَسْئُولِ، صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَقْرِرْ بِهٖ
و انجمن بازخواست شده درود فرست بر محمد و آل محمد و روشن کن بوسیله اش دیدگان
عِيُونَنَا، وَاَجْمَعْ بِهٖ شَمَلَنَا، وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا، وَاَجْعَلْنَا لِاَنْعَمِكَ مَنَ
ما را و گردآور بدستش پراکندگی ما را و گمراهان مکن پس از آن که هدایتمان کردی و قرارمان ده از سپاسگزاران
الشَّاكِرِينَ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي عَرَفْنَا فَضْلَ هَذَا الْيَوْمِ،
نعمت‌هایت ای مهربانترین مهربانان ستایش خاص خدایی است که شناساند به ما فضیلت این روز را
وَبَصَّرَنَا حُرْمَتَهُ، وَكَرَّمَنَا بِهٖ، وَشَرَّفَنَا بِمَعْرِفَتِهِ، وَهَدَانَا بِنُورِهِ، يَا رَسُوْلَ
و بینامان کرد به حرمت این روز و گرامیمان داشت بدان و شرافتمان داد به معرفتش و هدایتمان کرد به نورش ای رسول
اللّٰهِ يَا اَمِيْرَ الْمُؤْمِنِيْنَ، عَلَيْكُمْا وَعَلٰى عِتْرَتِكُمْا وَعَلٰى مُحِبِّيكُمْا مَنِيْ اَفْضَلُ
خدا ای امیرمؤمنان بر شما و بر عترت شما و بر دوستان شما بهترین
السَّلَامِ مَا بَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ، وَبِكُمْا اَتَوَجَّهٗ اِلٰى اللّٰهِ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْا فِي
سلام و درود من باد تا برپاست شب و روز و بوسیله او رو کنم بسوی خدا پروردگار من و پروردگارتان در
نَجَاحِ طَلِبَتِيْ، وَقَضَاءِ حَوَائِجِيْ، وَتَيْسِيْرِ اُمُوْرِيْ، اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَسْئَلُكَ
موفق شدن به مقصودم و برآورده شدن حاجاتم و آسان شدن کارهایم خدایا از تو خواهم
بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، اَنْ تُصَلِّيَ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ اٰلِ مُحَمَّدٍ، وَاَنْ تَلْعَنَ
به حق محمد و آل محمد که درود فرستی بر محمد و آل محمد و لعنت کنی
مَنْ جَحَدَ حَقَّ هَذَا الْيَوْمِ، وَاَنْكَرَ حُرْمَتَهُ، فَصَدَّ عَنْ سَبِيْلِكَ لِاطْفَاءِ نُورِكَ،
کسی را که انکار کند حق این روز را و انکار کند حرمتش را و جلوگیری کرد از راه تو برای خاموش کردن نورت
فَاَبِي اللّٰهِ اِلَّا اَنْ يُّيَمَّ نُوْرَهُ، اَللّٰهُمَّ فَرِّجْ عَنْ اَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ نَبِيْكَ، وَاكْشِفْ
ولی خدا هم نمی خواهد جز آن که نورش را آشکار کند خدایا گشایش ده به کار خاندان محمد پیامبرت و برطرف کن
عَنْهُمْ وَبِهِمْ عَنِ الْمُؤْمِنِيْنَ الْكُرْبَاتِ، اَللّٰهُمَّ اَمْلِءِ الْاَرْضَ بِهِمْ عَدْلًا،
از ایشان و بوسیله ایشان از اهل ایمان گرفتاریها و محنتها را خدایا پر کن زمین را بوسیله ایشان از عدل و داد
كَمَا مَلِئْتَ ظُلْمًا وَ جَوْرًا، وَ اَنْجِزْ لَهُمْ مَا وَعَدْتَهُمْ، اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ
چنانچه پر شده از ستم و بیداد و وفا کن برای آنها آنچه را وعده دادی به آنها که براستی تو خلف وعده نمی کنی.

۱۰- به سبب عظمت روز «غدیر» و مبارکی و میمنت آن، مناسب است که برادران مؤمن، با یکدیگر در این روز، عقد اخوت و برادری بخوانند و پیوند برادری و همکاری را میان خویش عمیق تر سازند ▪

منبع :

<http://quran.roshd.ir/portal/Home/ShowPage.aspx>